

CIV-CARE P001

REFERENTIELIJST

HPP004 VERTROUWENSREEKS

OPGESTELD CONFORM CIV-CARE REFERENTIESTIJL (BIJLAGE X)

Documentcode:

CIV-CARE_P001_HPP004_Referentielijst_Bijlage-X_v0.9

Versie: v0.9

Status: Concept

Behorende bij: HPP004 – Vertrouwen als Voorwaarde voor Maatschappelijke Stabiliteit

I. VERTROUWEN EN LEGITIMITEIT

1. **Luhmann, N. (1979). *Trust and Power*. Chichester: Wiley.**
Relevantie: Vertrouwen als reductie van sociale complexiteit binnen institutionele structuren.
URL: <https://www.wiley.com/en-us/Trust+and+Power-p-9780471997033>
2. **Fukuyama, F. (1995). *Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity*. New York: Free Press.**
Relevantie: Vertrouwen als sociaal kapitaal voor institutionele stabiliteit.
URL: <https://www.penguinrandomhouse.com/books/28873/trust-by-francis-fukuyama/>
3. **Rosanvallon, P. (2011). *Democratic Legitimacy: Impartiality, Reflexivity, Proximity*. Princeton: Princeton University Press.**
Relevantie: Meervoudige legitimiteitsbronnen binnen democratische structuren.
URL: <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691145344/democratic-legitimacy>
4. **Habermas, J. (1973). *Legitimation Crisis*. Boston: Beacon Press.**
Relevantie: Spanningsveld tussen systeemrationaliteit en leefwereld.
URL: https://www.politybooks.com/bookdetail?book_slug=legitimation-crisis--9780745607286

II. BESTUURSRECHT EN RECHTSSTATELIJKE KADERS

5. **Algemene wet bestuursrecht (Awb).**
Relevantie: Zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel (art. 3:2 en 3:4 Awb).
URL: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/>
6. **Raad van State (2021). *Jaarverslag 2021*.**
Relevantie: Reflectie op evenredigheid en rechtsstatelijke proportionaliteit.
URL: <https://www.raadvanstate.nl/publicaties/jaarverslagen/jaarverslag-2021/>

7. **Nationale Ombudsman (2020). *Ongekend Onrecht*.**
Relevantie: Conclusie dat beginselen van de rechtsstaat zijn geschonden door disproportionele en rigide wetstoepassing in de toeslagenaffaire.
URL: <https://nos.nl/collectie/13855/artikel/2361021-commissie-ongekend-onrecht-in-toeslagenaffaire-beginselen-rechtsstaat-geschonden>

III. JEUGD- EN ZORGCONTEXT

8. **Jeugdwet.**
Relevantie: Gemeentelijke zorgplicht en passende ondersteuning (art. 2.3).
URL: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/>
9. **Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2017). *Weten is nog geen doen*.**
Relevantie: Doenvermogen en uitvoeringsrealiteit binnen beleid.
URL: <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2017/04/24/weten-is-nog-geen-doen>

IV. DIGITALE AUTONOMIE EN GEGEVENSBESCHERMING

10. **Europese Unie (2016). *Algemene Verordening Gegevensbescherming (EU) 2016/679*.**
Relevantie: Dataminimalisatie en privacy-by-design (art. 5 AVG).
URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
11. **European Data Protection Supervisor (2018). *Privacy by Design Opinion*.**
Relevantie: Integratie van privacy in systeemarchitectuur.
URL: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/papers/privacy-design_en
12. **Ostrom, E. (1990). *Governing the Commons*. Cambridge: Cambridge University Press.**
Relevantie: Decentrale governance en machtsbegrenzing.
URL: <https://www.cambridge.org/core/books/governing-the-commons/>

V. JURIDISERING EN INSTITUTIONELE DYNAMIEK

13. **Bovens, M. (1998). *The Quest for Responsibility*. Cambridge: Cambridge University Press.**
Relevantie: Accountability en defensieve bureaucratie.
URL: <https://www.cambridge.org/core/books/quest-for-responsibility/>
14. **Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2023). *De menselijke maat in beleid*.**
Relevantie: Ruimte voor herpositionering en maatwerk binnen bestuurspraktijk.
URL: <https://www.wrr.nl/publicaties/publicaties/2023/06/28/de-menselijke-maat>

VI. MAATSCHAPPELIJKE ANALYSE EN ONDERZOEKSJOURNALISTIEK

15. **NRC Handelsblad (2020–2022). *Dossier Toeslagenaffaire*.**

Relevantie: Institutionele escalatie en vertrouwensverlies.

URL: <https://www.nrc.nl/dossier/toeslagenaffaire/>

16. **Follow the Money (2020–2023). *Dossier Toeslagen en uitvoeringsinstanties*.**

Relevantie: Dataconcentratie en toezichtmechanismen.

URL: <https://www.ftm.nl/dossier/toeslagenaffaire>

Versiestandaard:

v0.9 – Conceptreferentielijst conform CIV-CARE Bijlage X-stijl.

Open voor aanvulling en actualisering.